

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

ROZENSTRAAT 29

TE DIDAM

GEMEENTE MONTFERLAND

Project: MON.C5S.ECO
Rapportnummer: 09055478
Status: Eindrapportage
Datum: 29 juli 2009
Opdrachtgever: Becedo Vastgoedgroep bv
postbus 71
7000 AB Doetinchem
Tel. 0316 - 229111
Fax 0316 - 229030
Contactpersoon: Dhr. G. ten Have

Uitvoerder: Econsultancy bv
Havenstraat 124
7005 AG Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Fax 0314 - 365177
Mail Doetinchem@Econsultancy.nl

Opsteller: Mw. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf:

Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING.....	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	3
5.1	Vogels	3
5.2	Vleermuizen.....	4
5.3	Overige zoogdieren	4
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	5
5.5	Libellen en vlinders	5
5.6	Vaatplanten.....	5
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	5
6.1	Flora- en faunawet.....	5
6.3	Gebiedsbescherming.....	7
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Becedo Vastgoedgroep bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Rozenstraat 29 te Didam in de gemeente Montferland.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland druk gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 4.500 \text{ m}^2$) ligt aan de Rozenstraat 29, in de bebouwde kom van Didam in de gemeente Montferland zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 40 E (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 206.465$, $Y = 439.520$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 206/439.

De onderzoekslocatie betreft een gebouwencomplex met een winkelcentrum, een parkeerterrein en een speeltuin met groenvoorziening. In het gebouwencomplex bevindt zich supermarkt Albert Heijn, drankenhandel Gall&Gall, Cafe Lockhorst en dierenarts 't Wijtselland. Met uitzondering van het café is het gebouw nog in gebruik. De bebouwing bestaat uit twee verdiepingen en heeft een plat dak. De bebouwing is opgebouwd uit stenen. Onder de dakrand bevindt zich een trespa boeideel. De speelruimte bestaat uit een gazon met enkele speeltoestellen. Rond het gazon zijn (rozen)perken en enkele kleine bomen aanwezig. Het overige terreindeel bestaat uit een met klinkers verharde parkeerplaats

De onderzoekslocatie is gelegen midden in een woonwijk van Didam.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie ligt niet in of in de nabijheid van een kerngebied, verbindingengebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De opdrachtgever is voornemens het winkelcentrum intern te verbouwen en uit te breiden. Het buitenterrein wordt geherstructureerd. Hiertoe zal het café worden gesloopt, op deze plaats wordt nieuwbouw gerealiseerd. Verder zullen er vernieuwingswerkzaamheden aan de gevels plaatsvinden. Hierbij wordt de gevel verder geïsoleerd.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Gelderland geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op woensdag 8 juli 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok niet is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Door de heer M. Hageman is in 2009 de Molenwijk in Didam, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, onderzocht op het voorkomen van broedvogels (*M. Hageman 2009*). In totaal zijn 29 broedvogelsoorten aangetroffen, waarvan 3 soorten van de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004. Het gaat daarbij om de grauwe vliegenvanger, huismus en kneu. Verder vormt de wijk een belangrijk bolwerk voor de gierzwaluw. Vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, zijn niet aangetroffen.

De bebouwing op de onderzoekslocatie geeft geen mogelijkheden voor broedvogels nestmogelijkheden te vinden. Het gebouw heeft een plat dak, waardoor er geen mogelijkheden zijn voor bijvoorbeeld mussen of gierzwaluwenom onder dakpannen te kruipen. Verder zijn er geen openingen in het gebouw aanwezig waarvan vogels gebruik kunnen maken. De aanwezige speeltuin met lage beplanting en kleine bomen geeft voor broedvogels eveneens weinig broedmogelijkheden. Mogelijk dat een merel of houtduif ervan gebruik maakt. Deze soorten stellen weinig eisen aan hun nestgelegenheid. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, zoals uilen, roofvogels en spechten, is uit te sluiten.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, tortelduif en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (*Limpens et al 2009*) is de onderzoekslocatie gelegen in het gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, franjestaart, Bechstein's vleermuis, baardvleermuis en Brandt's vleermuis.

Van genoemde soorten zijn de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis gebouwbewonende soorten. De grootoorvleermuis prefereert open zolderruimtes. Op de onderzoekslocatie zijn geen zolderruimtes aanwezig. Laatvlieger en gewone dwergvleermuis maken veelal gebruik van spouwruimtes en ruimtes achter betimmeringen. De overige genoemde soorten hebben hun (zomer)verblijfplaatsen veelal in boomholtes. Van de in het gebied potentieel voorkomende soorten zijn op de onderzoekslocatie alleen gewone dwergvleermuis en laatvlieger te verwachten.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

In de bebouwing bevinden zich open stootvoegen die toegang bieden tot een geschikte spouwruimte waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Deze openingen bevinden zich aan de zuidzijde in de bovenwoning boven Gall&Gall en aan de westzijde in de bovenwoningen boven de dierenarts. Na inspectie is gebleken dat de ruimte achter de open stootvoegen geschikt is voor vleermuizen. Verder is aan de oostzijde ook een aantal open stootvoegen aanwezig, deze bevinden zich echter vrij kort op de dakrand en zijn iets smaller. Naar verwachting zijn deze open stootvoegen minder geschikt. Verder is aan het gebouw onder het dak een boeideel aanwezig. De ruimte onder deze betimmering is niet geschikt voor vleermuizen omdat deze te ondiep is. Voor het overige zijn er geen mogelijkheden voor vleermuizen. Gelet op de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang bieden tot de spouwruimte kan het niet worden uitgesloten dat zich een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen op de onderzoekslocatie bevindt. In het café zijn geen verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden door de onderlinge afstand tot de omliggende bebouwing geen potentieel belangrijke aanvliegroutes aangetast en zal er geen verstoring plaatsvinden van een in de omgeving gelegen verblijfplaats.

Foeragerende vleermuizen

Het speelterrein wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied voor vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De plannen zullen, naar verwachting, echter geen aantasting van belangrijk foerageergebied vormen. In de directe omgeving is voldoende geschikt habitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord, omdat de bomen in de omgeving die als potentiële vliegroute kunnen fungeren, gehandhaafd blijven bij de herbestemming van de onderzoekslocatie.

5.3 Overige zoogdieren

De bebouwing op de onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Van het speelterrein en de groenvoorziening kunnen wel kleine zoogdieren als egel, huismuis en rosse woelmuis gebruik maken. Ze kunnen schuilen onder de doornstruiken. Voor de meeste algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Voor de steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. De bebouwing is grotendeels nog in gebruik en heeft geen toegangsmogelijkheden voor steenmarter. Er is geen overlast bekend. De aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van steenmarter op de onderzoekslocatie is onwaarschijnlijk.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en vijvers op de onderzoekslocatie ontbreken is het uit te sluiten dat er voortplantingsmogelijkheden zijn op de locatie voor amfibieën.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Ook voor vissen geldt dat de onderzoekslocatie niet geschikt is door het ontbreken van open water.

5.5 Libellen en vlinders

Voor libellen geldt dat ze water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Gelet op het huidige gebruik van de onderzoekslocatie als bebouwing, parkeerplaats en goed onderhouden speelplaats met groenstrook, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn de meeste beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er overtredingen te verwachten voor vleermuizen en voor broedvogels. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Spechtensorten, kolonievogels en de meeste roofvogels zijn het gehele jaar beschermd omdat de nestplaats, bomengroep of boomholte ook buiten het broedseizoen gebruikt wordt of omdat deze soorten enkel gebruik maken van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheden.

Voor de te verwachten broedvogels geldt dat, indien de beplanting buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie. Globaal wordt de periode maart tot half augustus aangehouden. Er wordt echter in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Het laten uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden en het ongeschikt maken voor broedvogels voor aanvang van het broedseizoen, kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen.

De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven en indien nodig een ontheffing aan te vragen (Limpens, 2005).

Verblijfplaatsen

In de bebouwing bevinden zich open stootvoegen die toegang bieden tot een geschikte spouwruimte waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Deze openingen bevinden zich aan de zuidzijde in de bovenwoning boven Gall&Gall en aan de westzijde in de bovenwoningen boven de dierenarts. Gelet op de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang bieden tot de spouwruimte kan het niet worden uitgesloten dat zich een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen op de onderzoekslocatie bevindt. Op de plaats waar de openingen zich bevinden, staan werkzaamheden aan de gevels gepland. Het isoleren van de bebouwing met isostuc is daar een onderdeel van. Het principe van de elementen voor bestaande bouw met isotuc is gebaseerd op de bevestiging van de panelen op de buitenkant van de te isoleren gevels. Ook wordt er opnieuw gestuukt en gemetseld. Door de nieuwe gevelafwerking gaat mogelijk een verblijfplaats van vleermuizen verloren. Het verlies van potentiële verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie kan worden voorkomen. Dit kan door de spouwmuur beschikbaar te houden voor vleermuizen, door een aantal stootvoegen open te houden zodat vleermuizen er gebruik van kunnen blijven maken. Verder dient de spouwruimte zelf geschikt te zijn, dit kan door het open laten van de spouwruimte. Op deze wijze kunnen vleermuizen gebruik blijven maken van de spouwruimte. Ook dient het materiaal rond de openingen niet te glad te zijn, zodat

vleermuizen houvast hebben. Niet overal hoeft de spouw toegankelijk te zijn, het kan op een beperkt aantal plaatsen en neemt slechts enkele vierkante meters in beslag. Vleermuizen geven geen overlast, ze knagen niets kapot en hebben geen hinderlijke uitwerpselen. De werkzaamheden aan de gevel dienen in de meest gunstige periode plaats te vinden, in oktober. In deze periode zijn geen kraamkolonies aanwezig en zijn de dieren nog niet in winterslaap.

Indien de potentiële verblijfplaatsen niet behouden kunnen blijven, zal jaarrond onderzoek moeten plaatsvinden om te bepalen of door de werkzaamheden daadwerkelijk verblijfplaatsen verloren gaan. Jaarrond onderzoek vindt plaats in de periode mei t/m september, waarbij de locatie meerdere keren wordt bezocht, conform het onderzoeksprotocol voor inventariseren van vleermuizen, opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Gegevens Autoriteit Natuur. Voor het verstoren of wegnemen van verblijfplaatsen is ontheffing noodzakelijk. Het verlies van verblijfplaatsen zal altijd gecompenseerd moeten worden.

In het café zijn geen verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen. De sloop van dit deel van de bebouwing ondervindt geen belemmeringen met betrekking tot vleermuizen.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De EHS zal door de onderlinge afstand tot de onderzoekslocatie niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op Natura 2000-gebieden is niet aan de orde.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Becedo Vastgoedgroep bv een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Rozenstraat 29 te Didam in de gemeente Montferland.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

De opdrachtgever is voornemens het winkelcentrum intern te verbouwen en uit te breiden. Het buitenterrein wordt geherstructureerd. Hiertoe zal het café worden gesloopt. Op deze plaats wordt nieuwbouw gerealiseerd. Verder zullen er vernieuwingswerkzaamheden aan de gevels plaatsvinden. Hierbij wordt de gevel verder geïsoleerd.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De bebouwing op de onderzoekslocatie geeft geen mogelijkheden voor broedvogels nestmogelijkheden te vinden. Mogelijk dat een merel of houtduif gebruik maakt van de beplating rond de speeltuin om te broeden. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, is uit te sluiten. In de bebouwing bevinden zich open stootvoegen die toegang bieden tot een voor vleermuizen geschikte spouwruimte. In het café zijn geen verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen. De aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van steenmarter op de onderzoekslocatie is onwaarschijnlijk. Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten:

Het laten uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden of de werkzaamheden in de winter uitvoeren, kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Het verlies van potentiële verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie kan worden voorkomen. Dit kan door de spouwmuur beschikbaar te houden voor vleermuizen, door een aantal stootvoegen open te houden zodat vleermuizen er gebruik van kunnen blijven maken. Verder dient de spouwruimte zelf geschikt te zijn, dit kan door het open laten van de spouwruimte. Op deze wijze kunnen vleermuizen gebruik blijven maken van de spouwruimte. Ook dient het materiaal rond de openingen niet te glad te zijn, zodat vleermuizen houvast hebben. Niet overal hoeft de spouw toegankelijk te zijn, het kan op een beperkt aantal plaatsen en neemt slechts enkele vierkante meters in beslag. Vleermuizen geven geen overlast, ze knagen niets kapot en hebben geen hinderlijke uitwerpselen. De werkzaamheden aan de gevel dienen in de meest gunstige periode plaats te vinden, in oktober. In deze periode zijn geen kraamkolonies aanwezig en zijn de dieren nog niet in winterslaap.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

Indien de potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in de spouwruimte en de toegang daartoe middels open stootvoegen niet behouden kunnen blijven, zal aanvullend onderzoek moeten plaatsvinden om te bepalen of door de werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het

moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is en er geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan.

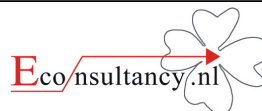
Indien er in gebruik zijnde verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing aanwezig zijn, zal voor het verstoren of wegnemen van daarvan ontheffing moeten worden aangevraagd. Het verlies van verblijfplaatsen zal altijd gecompenseerd moeten worden. Voorafgaand aan de aanvraag zal aanvullend onderzoek moeten plaatsvinden. Bij behoud van de aanwezige potentiële verblijfplaatsen zoals beschreven, zijn gaan aanvullende maatregelen noodzakelijk.

Tabel I. Overzicht verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	nee	nee	nee	mits het verstoren van nestplaatsen buiten het broedseizoen plaatsvindt
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	mogelijk	mogelijk	mogelijk	potentiële verblijfplaatsen kunnen mogelijk behouden blijven
	Foerageergebied	nee	nee	nee	-
	Vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogieren		nee	nee	nee	-
Amfibieën		nee	nee	nee	-
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

Titel: Topografische ligging van de onderzoekslocatie

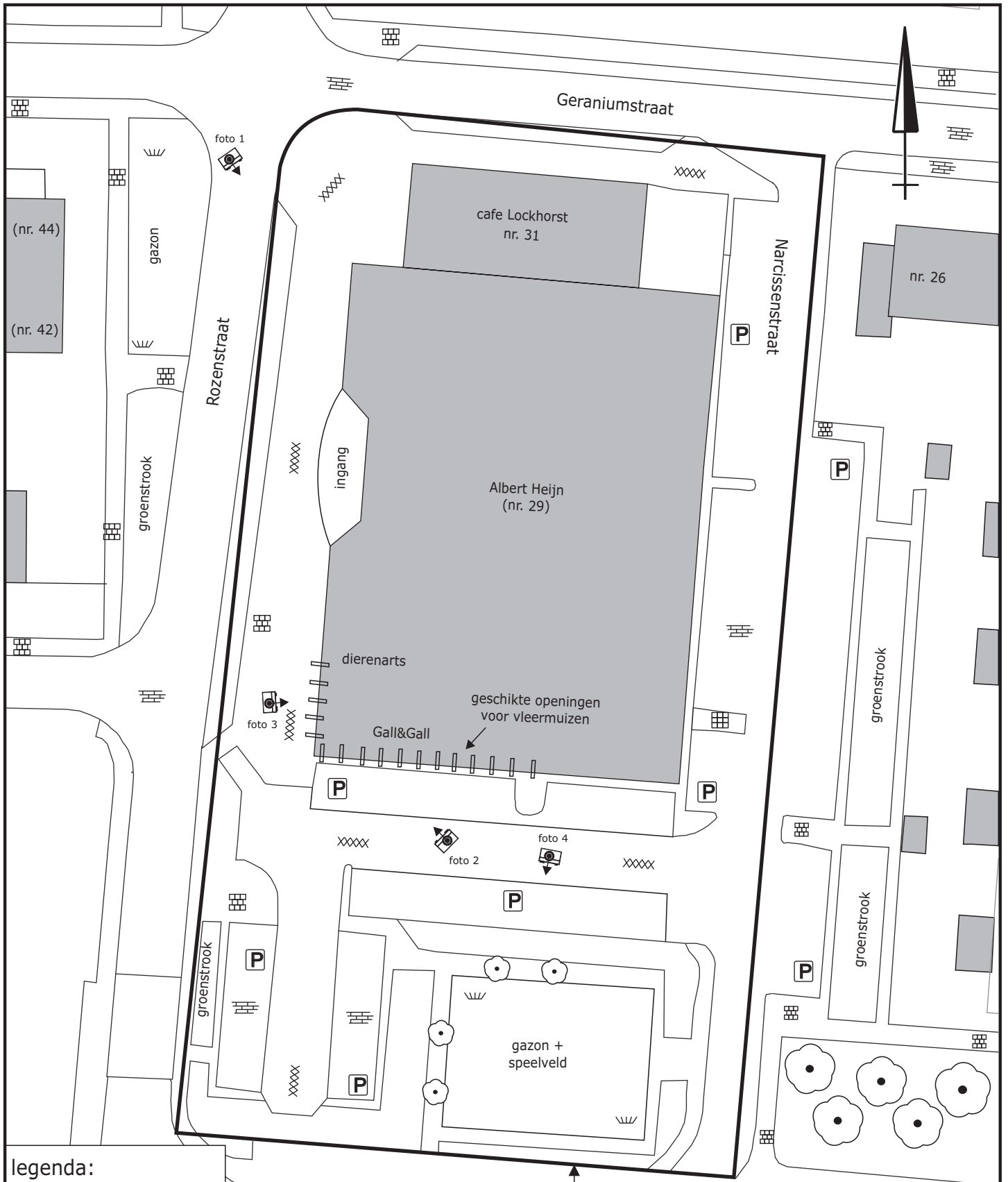

PROJECT: MON.CSS.ECO **NUMMER:** 09055478

SCHAAL: 1:25.000 **DATUM:** 10 juli 2009

KAARTBLAD: 41E **BIJLAGE:** 1

legenda:

- boom
- gras
- klinkers
- tegels
- asfalt
- parkeerplaats
- water
- bebouwing
- standplaats + richting fotoname

Titel: locatieschets		
Project: 09055478 MON.C5S.ECO		
	Schaal: 1:500	Datum: 20-07-2009
	Getekend: RW	Bijlage: 2a
		A4

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Vooraanzicht met café, Albert Heijn en dierenarts.

Foto 2. Zuidzijde bebouwing met Gall&Gall.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Open stootvoegen in bebouwing, geschikt voor vleermuizen.

Foto 4. Speeltuin met groenvoorziening.

Bijlage 2 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Limpens, H.J.G.A., Regelink, R, Koelman, R. Zoogdierenvereniging VZZ, Vleermuizen en planologie, cursusdictaat, 2009.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Kapteyn, K, Vleermuizen in het landschap 1995. Uitgave in samenwerking met Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap.
- Lange, L., Twisk, P., Winden, A. van, Diepenbeek, A. van 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming 2003, 2de druk, Utrecht.
- Hageman, M, Broedvogelinventarisatie Molenwijk Didam. Vlerk, uitgave van Vogelwerkgroep Arnhem e.o. Jaargang 26/2, 2009.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.minInv.nl (natuurwetgeving)
- www.vzz.nl (zoogdiervereniging)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.atlasgroengelderland.nl

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de enige wet die de bescherming van wilde dier- en plantensoorten in Nederland regelt. In deze wet zijn de soortbeschermingsparagrafen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn opgenomen. De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om de in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen (zie tabel I). De Flora- en faunawet hanteert een drietal beschermingscategorieën (zie tabel II). De volledige lijsten met beschermde soorten zijn (vanwege de omvang) terug te vinden op de website van het Ministerie van LNV. Indien een activiteit niet verstorend werkt of geen nadelige gevolgen heeft, waardoor aangetoond kan worden dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden voor de in het gebied voorkomende beschermde soorten, hoeft er in de meest voorkomende gevallen geen ontheffing aangevraagd te worden. Ook al vindt er geen overtreding plaats dan dient er ten alle tijden rekening gehouden te worden met de Algemene Zorgplicht (Tabel III).

Tabel I. *Verbodsbepalingen Flora- en faunawet*

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Tabel II. *Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet*

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voor verstoring bij alle overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. De ontheffingaanvraag wordt dan getoetst aan het criterium 'Doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde 'lichte toets').
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

In oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet omvat de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Door de verankering van de Europese wetgeving in de Natuurbeschermingswet ten aanzien van gebieden zullen de termen habitat- en vogelrichtlijngebied komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.

In Nederland wordt een vergunningsstelsel toegepast waardoor een zorgvuldige afweging rondom projecten die gevolgen kunnen hebben in en op Natura-2000 gebieden gewaarborgd is. De vergunningen worden beoordeeld en afgegeven door de provincies of door het ministerie van LNV via Dienst Regelingen. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. In deze plannen staat wat wel en wat niet mag in en om een Natura-2000 gebied. Tot die tijd zal er per project beoordeeld moeten worden of er een mogelijk significant effect te verwachten valt op een beschermd gebied. In de Natuurbeschermingswet zijn tevens de Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands (Verdrag van Ramsar, Wetlands conventie) opgenomen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De natuur in Nederland is behoorlijk versnipperd. Om daar verandering in aan te brengen werken het Rijk en de provincies sinds 1990 aan de aanleg van een duurzaam, samenhangend netwerk van grote en kleine natuurgebieden: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones.

Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de vaak verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Zo'n zone kan bestaan uit natuurvriendelijke oevers, houtsingels, bosjes, heidevelden en struweel. Maar het kan ook een serie poelen zijn, kruidenrijk grasland, natte weilanden of graanakkers. Dieren en planten kunnen zich zo van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het Ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen Rode Lijsten samengesteld, die regelmatig bijgewerkt worden. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. In door het Ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen staan welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor compensatieverplichtingen.